

1 חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק), התשכ"א-1961

1. הגדרות

(תיקונים: התש"ס, התשס"ח)

בחוק זה -

"בעל תחנת תדלוק" - כל אחד מאלה:

- (1) מי שבידו רשיון או היתר זמני לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, שלפיו ניתן לנהל עסק של תחנת תדלוק;
- (2) מי שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועלת תחנת תדלוק;
"המנהל" - מנהל מינהל הדלק במשרד התשתיות הלאומיות;
"המפקח" - המפקח על התעבורה ביחד המנהל;
"חוק התקנים" - חוק התקנים, התשי"ג-1953;
"מכירה" - לרבות הספקה, שיווק, הובלה, ניפוק לתחנת תדלוק או החזקה לצורך מכירה;
"מעבדה מאושרת", "תקן רשמי" - כמשמעותם בחוק התקנים;
"רכב מנועי" - כמשמעותו בפקודת התעבורה;
"רשיון" - רשיון לרכב מנועי ורשיון-נהיגה שניתנו לפי פקודת התעבורה;
"תובע" - כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;
"תחנת תדלוק" - אתר שבו מתבצעת מכירה או הספקה של דלק לציבור בדרך של תדלוק;
"מפעל" - כמשמעותו בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957;
"חוק זה" - לרבות התקנות שהותקנו והצווים שניתנו על פיו.

2. איסור מכירה וייצור של דלק

(תיקונים: התשל"ז, התש"ן, התש"ס, התשס"ח)

- (א) לא ימכור אדם ולא ייצר דלק שאינו עומד בדרישות שנקבעו לפי סעיף קטן (ב)(1), לשם הנעת רכב מנועי.
- (ב) שר התשתיות הלאומיות בהתייעצות עם שר התחבורה רשאי לקבוע בצו -
 - (1) את סוג הדלק שבו יונע ויופעל רכב מנועי;
 - (2) את סוג המנוע אשר יהיה מותר להרכיב ברכב מנועי או אשר בו יופעל ויונע רכב מנועי.

בדיקות תקינות דלק

א.2.

(תיקון התשס"ח)

- (א) (1) לא ימכור בעל תחנת תדלוק דלק אלא אם כן קיימת התקשרות תקפה בינו, או בין מי שהוא הסמיך לכך, ובין מעבדה מאושרת לביצוע בדיקות לצורך קביעת התאמתו של דלק הנמכר בתחנה לדרישות לפי חוק זה; בעל תחנת תדלוק יודיע למנהל על התקשרות כאמור, ועל סיומה או פקיעתה.
- (2) נציג המעבדה המאושרת כאמור בפסקה (1) ייטול בכל שנה שש דגימות דלק מכל תחנת תדלוק, ויעבירן

לבדיקת המעבדה; בדיקות לפי סעיף זה יבוצעו לפי הנחיות המנהל, במועדים שעליהם יודיע למעבדה המאושרת, ותוצאותיהן יועברו ישירות מן המעבדה למנהל; המעבדה או מי מטעמה לא יגלו את מועד ביצוע הבדיקה או כל מידע אחר הנוגע לביצוע הבדיקות לפי ההתקשרות, אלא אם כן אישר זאת המנהל; שר התשתיות הלאומיות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע מספר גדול יותר של דגימות שיינטלו.

(ב) התגלה בבדיקות במעבדה מאושרת כי דלק שנמכר בתחנת תדלוק אינו עומד בדרישות לפי חוק זה (בחוק זה - דלק לא תקין), ונמסרה הודעה על כך לבעל תחנת התדלוק, לא ימכור בעל התחנה דלק ממכל המספק דלק למשאבה, שאינו עומד בדרישות כאמור, אלא אם כן רוקן וניקה את המכל בהתאם להוראות המנהל, העביר את הדלק שרוקן מן המכל לבית זיקוק, וקיבל אישור מאת המנהל לשוב ולהשתמש במכל; אישור המנהל יינתן לאחר שמעבדה מאושרת תבדוק את הדלק במכל ותאשר למנהל כי הוא עומד בדרישות לפי חוק זה.

2ב. צו סגירה שיפוטי

(תיקון התשס"ח)

(א) הוגש כתב אישום בעבירה לפי סעיף 2, רשאי בית המשפט, לבקשת תובע, לתת צו לסגירת תחנת התדלוק שבה נמכר דלק נושא כתב האישום (בחוק זה - צו סגירה שיפוטי).

(ב) צו סגירה שיפוטי יעמוד בתוקפו לתקופה שתקבע בו ושלא תעלה על 90 ימים, אלא אם כן בוטל בתקופת תוקפו בידי בית המשפט.

(ג) הדיון בבקשה למתן צו סגירה שיפוטי יתקיים במעמד שני הצדדים, במידת האפשר; זומן בעל תחנה לדיון בבקשה לצו סגירה, ולא התייצב לדיון, רשאי בית המשפט ליתן צו במעמד צד אחד, ואולם בעל התחנה יהיה רשאי להגיש בתוך שבעה ימים בקשה מנומקת לביטול הצו.

(ד) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו סגירה שיפוטי שנתן, אם ראה שהדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שהתגלו לאחר מתן הצו.

2ג. רשימות תחנות תדלוק שאינן עומדות בדרישות לפי החוק

(תיקון התשס"ח)

(א) המנהל יפרסם רשימה של תחנות תדלוק שנמצא בהן דלק לא תקין בבדיקות שבוצעו לפי סעיף 2א(2) או 14, ורשימה של תחנות התדלוק שאין להן התקשרות תקפה לפי סעיף 2א(א)(1), למעט אם טרם חלף חודש ממועד סיום או פקיעת ההתקשרות כאמור, והמנהל שוכנע כי בעל התחנה פועל לחידוש ההסכם ובנסיבות העניין ראוי להימנע מן הפרסום; המנהל יפרסם את שתי הרשימות באתר האינטרנט של משרד התשתיות הלאומיות, ובכל דרך אחרת שיחליט.

(ב) המנהל רשאי שלא לכלול תחנת תדלוק ברשימה, או למחקה מהרשימה, אם הוכח להנחת דעתו שבעל תחנת התדלוק עשה כל שביכולתו כדי למנוע הימצאות דלק לא תקין בתחנה.

(ג) תחנת תדלוק תיכלל ברשימה של תחנות שנמצא בהן דלק לא תקין במשך שישה חודשים (בסעיף קטן זה - תקופת הרישום); נמצא בבדיקה נוספת של אותה תחנה, בתקופת הרישום, דלק לא תקין, לא יימחק הרישום לעניין הבדיקה הקודמת, כל עוד לא הסתיימה תקופת הרישום של הבדיקה הנוספת; נמצא דלק לא תקין בבדיקה נוספת באותה תחנה בתוך שישה חודשים מתום תקופת הרישום של הבדיקה הקודמת, יוחזר לרשימה הרישום הבדיקה הקודמת, לתקופת רישומה של הבדיקה הנוספת.

2ד. דיווח לוועדת הכלכלה של הכנסת

(תיקון התשס"ח)

המנהל ידווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, אחת לשנה, על בדיקות תקינות דלק שבוצעו לפי סעיף 2א ועל בדיקות תקינות דלק שבוצעו לפי סעיף 14.

3. דרכי ההסדר

(תיקון התש"ס)

כל דבר ששר התשתיות הלאומיות רשאי לקבוע או להסדיר לפי חוק זה רשאי הוא לאסרו, להגבילו, להטיל עליו פיקוח או בקורת או להתנותו בקבלת היתר כללי.

4. הוראות משלימות

(תיקון התש"ס)

שר התשתיות הלאומיות רשאי, בהתייעצות עם שר התחבורה, לקבוע בצו הוראות בדבר -

- (1) נקיטת אמצעים סבירים שייראו לו דרושים להבטחת קיומו של חוק זה, לרבות בדיקתם של כל מיכל ומיתקן בתחנת-דלק, עצירת כל רכב מנועי לשם בדיקת כל חלק, מנוע, מכשיר או מיתקן בו במקום, או פתיחת מיכל שלו ובדיקת כל דלק או חומר הנראה כדלק, וכן נטילת כל חומר לשם בדיקה;
- (2) המצאת כל מסמך הנוגע לביצועו של חוק זה;
- (3) יומנים ופנקסי-חשבונות ומסירת דינים-וחשבונות שינהלו בתחנות-דלק;
- (4) כל ענין אחר הדרוש לביצוע חוק זה, ובכלל זה דיווח על הפעלה של תחנת דלק וכן טפסים, היתרים, אישורים ותעודות, חידושם, התלייתם וביטולם;
- (5) הגבלות והוראות בדבר מכירת דלק לסוגיו ומקום מכירתו בין שהדלק מיועד להפעלת רכב מנועי ובין אם לאו.

5. סוגים של צווים

צו לפי חוק זה יכול להיות כללי או לסוג מסויים של רכב מנועי.

6. פגם בצו

הומצא צו לפי חוק זה לבעל מפעל או לבעל רכב מנועי, לא תיפגע חוקיותו של הצו בגלל פגם שאיננו מהותי.

7. עונשין

(תיקונים: התש"ס, התשס"ח)

(א) העושה אחת מאלה, דינו מאסר שנה, או פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה - חוק העונשין) -

- (1) מוכר או מייצר דלק בניגוד להוראות סעיף 2;
- (2) מוכר דלק בלי שרוקן וניקה מכל שהתגלה בו דלק לא תקין, בניגוד להוראת סעיף 2א(ב); עבירות לפי סעיף קטן זה הן עבירות של אחריות קפידה.
 - (ב) המגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 2א(א)(2), דינו - מאסר שנה.
 - (ג) המסרב למסור מידע או מסמכים לפי סעיף 14 למי שהוסמך לכך כדין, או מפריע למי שהוסמך כדין לבצע פעולות לפי סעיף 15, דינו - מאסר שישה חודשים.
 - (ד) בעל תחנת תדלוק המוכר דלק בלי שקיימת התקשרות תקפה בינו לבין מעבדה מאושרת, בניגוד להוראות סעיף 2א(א)(1), דינו - הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(ה) העובר על הוראה מהוראות לפי סעיף 4(1), (4) או (5) לחוק, בכך שלא נקט פעולה שנקבעה למניעת מכירת דלק לא תקין, דינו - הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

8. אחריות שולחים

(תיקון התש"ס)

נעברה עבירה על הוראה מהוראות חוק זה או לפיו -

- (1) על ידי פקיד, פועל, שרת, סוכן או בא-כוח - בנכס השייך למעבידו, למצוהו או למרשהו - ייאשם בעבירה גם המעביד, המצווה או המרשה;
- (2) על ידי חבר בני-אדם - יהא דינו של אותו חבר קנס עשרת אלפים לירות, וכן ייאשם בעבירה גם כל מי שבשעת ביצוע העבירה היה חבר-מינהלה פעיל, מנהל או פקיד אחראי של אותו חבר, ובשותפות - לרבות מי שהיה אותה שעה שותף בה, אך למעט שותף מוגבל;
- (3) לגבי רכב מנועי - ייאשם בעבירה גם בעל הרכב,

ובלבד שהוראות אלה לא יחולו על מי שהוכיח כי נקט כל האמצעים הנאותים להבטחת שמירתו של חוק זה.

9. עונש נוסף

- (א) הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 7, רשאי בית המשפט לצוות, בנוסף על כל עונש אחר, שהנאשם ייפסל מהחזיק ברשיון, לתקופה שקבע בית המשפט.
- (ב) מפעל שנעברה לגביו עבירה חוזרת כאמור בסעיף 7, רשאי בית המשפט לצוות, בנוסף לכל עונש שהוטל על הנאשם, שהמפעל ייסגר לתקופה שקבע בית המשפט.

10. פסילה מהחזיק ברשיון

נמסרה לאדם הזמנה לדין בשל עבירה על חוק זה, רשאי המפקח, בצו, ולאחר שנתן לאותו אדם הזדמנות להשמיע דברו לפניו או לפני מי שהמפקח מינה לכך, לפסול אותו מהחזיק ברשיון לתקופה שלא תעלה על ארבעה-עשר יום מיום שהומצא לו הצו; פסילה זו תעמוד בתקפה עד שתבוטל על ידי המפקח או על ידי בית המשפט לפי סעיף 11(ב).

11. ערעור על פסילה

- (א) היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו, רשאי לפנות לבית-משפט השלום ולבקש, בדרך שתיקבע על ידי שר המשפטים, את הארכת תקופת הפסילה; כן רשאי אדם שנפסל לפי סעיף 10 מהחזיק ברשיון, לפנות לבית-משפט השלום ולבקש ביטול הפסילה.
- (ב) בית המשפט רשאי - לאחר שניתנה ליועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו, או לאדם שנפסל, הזדמנות להשמיע דברם - לצוות על אישור הפסילה, ביטולה, קיצורה או הארכתה עד לגמר דינו של בעל הרשיון, בתנאים או ללא-תנאים.
- (ג) הוארכה הפסילה ועברו שלושה חדשים מיום המצאת הצו לפי סעיף 10 לידי בעל הרשיון ולא הוחל במשפט נגדו על המעשה או המחדל שבגללם נפסל - בטלה הפסילה.

12. עונש על נהיגה לאחר פסילה

אדם הנוהג רכב מנועי בתקופה שבה נפסל לפי סעיפים 9, 10 או 11 מהחזיק ברשיון-נהיגה שניתן לפי פקודת התעבורה, או הנוהג או המרשה לאחר לנהוג ברכב מנועי בתקופה שבה הוא נפסל מהחזיק ברשיון הרכב שניתן לפי הפקודה האמורה, דינו - מאסר שנה אחת או קנס עשרת אלפים לירות, אלא שאם הוטל עליו קנס בלבד, ייפסל מהחזיק באותו רשיון תקופה נוספת של שלושה חדשים, או תקופה ארוכה יותר שקבע בית המשפט, החל מיום הרשעתו או ממועד מאוחר יותר שקבע בית

13. סדרי נטילת רשיון

המפקח רשאי לקבוע בצו סדרי נטילת רשיון ממי שנפסל להחזיק בו בתוקף חוק זה ורשאי הוא להורות בצו על ביצוע כל פעולה אחרת בקשר לרשיון או לרכב המנועי, הדרושה, לדעתו, כדי להבטיח את הפסקת השימוש ברכב המנועי שבעל הרשיון שלו נפסל מהחזיק בו, ואת קיומו של כל הסדר, איסור או הגבלה שהוטלו על פי חוק זה.

14. הצגה ומסירה של מסמכים וידיעות

(תיקון התשס"ח)

לפי דרישת שוטר וכל אדם שהוסמך לכך על ידי המנהל חייב כל אדם -

(1) להציג לפניהם או למסור להם כל היתר או אישור שניתנו לפי חוק זה וכל רשיון שניתן לפי פקודת

התעבורה;

(2) למסור להם ידיעות ומסמכים אחרים הקשורים לשימוש בדלק או במנוע;

(3) לאפשר ביצוע כל בדיקה ולמסור לבדיקה כל דלק או חומר הנראה כדלק וכן כל חלק, מכשיר, מיתקן או מיכל.

15. סמכות כניסה

(תיקון התשס"ח)

המנהל, או מי שהוסמך על ידיו לענין זה, רשאי בכל זמן סביר, להיכנס לכל מקום, למעט מקום-מגורים, לשם הבטחת ביצועו של חוק זה או לשם פיקוח על קיומו, והוראות הסעיפים 19-23 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (מאסר וחיפושים), יחולו על כניסה כאמור, ובלבד שבמקום "שוטר" יבוא לענין זה "המנהל או מי שהוסמך כאמור".

16. חובת הראיה

הטוען שיש בידו היתר, פטור או הקלה אחרת לפי חוק זה - עליו הראיה.

17. תחילה

תחילתו של חוק זה ביום י' בטבת התשכ"א (29 בדצמבר 1960).

18. הוראת מעבר

צו-שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבניין), התשי"ח-1957, יראו מיום תחילתו של חוק זה כאילו ניתן על ידי שר האוצר לפי הוראות חוק זה, אלא שתקפו יפקע כיום י"ב בניסן התשכ"א (29 במרס 1961).

19. ביטול

החוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבניין), התש"ך-1960 - בטל.

20. ביצוע ותקנות

(תיקונים: התש"ס, התשס"ח)

(א) שר התשתיות הלאומיות הממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, למעט לעניין סעיף 2א, להתקין תקנות לביצועו.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין סדרי הדיון בבקשה לביטולו של צו סגירה שיפוטי או לשינויו, לפי סעיף 1ד.

(תיקון התשס"ח)

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע בהוראות לפי חוק התקנים.

דוד בן-גוריון

לוי אשכול

ראש

הממשלה

שר האוצר

יצחק בן-צבי

נשיא

המדינה

[1]. ס"ח 322, התשכ"א (2.1.1961), עמ' 12.

תיקונים: ס"ח 840, התשל"ז (20.1.1977), עמ' 65;

ס"ח 1296, התש"ן (31.12.1989), עמ' 30;

ס"ח 1724, התש"ס (10.1.2000), עמ' 85;

ס"ח 2149, התשס"ח (10.4.2008), עמ' 479.

//